

قىز بالىلارنى ئوقۇتۇشنىڭ ئەھمىيىتى

بىسىللاھىر رەھمانىر رەھىم

بىزنى بىر ئەر ۋە بىر ئايالدىن ياراتقان 1، بىزگە قىز - ئوغۇل پەرزەنتلەر بەخش ئېتىپ 2، ئۇلار بىلەن بىزنىڭ بۇ قىسقا مۇددەتلىك ھاياتىمىزنى زىننەتلىگەن 3 ئاللاھقا ھەمدۇسانالار بولسۇن. ياخشى ئاقىۋەت ئاللاھ تائالانىڭ غەزەپ ۋە ئازابىدىن ساقلىنىش يولىدا ماڭغان ئەر - ئايال (تەقۋادار) لارغا بولسۇن. ئاللاھ تەرىپىدىن ئەر - ئايال پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلگەن ئاخىرقى پەيغەمبەر مۇھەممەدنىڭ شەنى ئۇلۇغ، دەرىجىسى ئۈستۈن بولسۇن. ئاللاھ ئۇ پەيغەمبەرنىڭ ئائىلە - تەۋەلىرىگە، ئەر - ئايال ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇنىڭغا ئەگەشكەن ئەر - ئاياللارغا رەھمەت ۋە بەرىكەت ياغدۇرسۇن.

جانلىقلار ئالەمنىڭ ئىنسان تۈرى ئەر ۋە ئايال دەپ ئىككى جىنسقا ئايرىلدى. ئىسلام دىنىنىڭ دۇنيادا ئاللاھقا بەندە، رەسۇلۇللاھقا ئۆممەت بولۇپ ياشاش تەكلىپى ھەر ئىككى جىنسقا قارىتىلدى. شۇنىڭ ئۈچۈن كېسىپ ئېيتىشقا بولىدۇكى، ئەرلەر ئاللاھنىڭ قانچىلىك بەندىسى بولسا ئاياللارمۇ شۇنچىلىك بەندىسىدۇر. ئەرلەرنىڭ ئاللاھ ئاتا قىلغان نازۇنپەتلىرىدىن قانچىلىك بەھرىمەن بولۇش ھەققى بولسا ئاياللارنىڭمۇ شۇنچىلىك ھەققى بولىدۇ. ئەرلەرنىڭ ئاللاھقا قانداق شۈكۈر ئېيتىش مەجبۇرىيىتى بولسا ئاياللارنىڭمۇ شۇنداق مەجبۇرىيىتى بولىدۇ.

ئەھۋال مۇشۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن ئاللاھ تائالا ھەر ئىككى جىنسقا ئوخشاش ئىنسانىي ئالاھىدىلىكلەرنى ئاتا قىلغان. جۈملىدىن ھەر ئىككى جىنسقا روھ، ئەقىل، دىل ۋە بەش سەزگۈ ئەزا قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەر بەرگەن. ئالاھىدىلىكلەر ئوخشاش بولغانلىقى ئۈچۈن ۋەزىپىلەر ئوخشاش يۈكلەنگەن. رۇخسەتلەر ئوخشاش بېرىلگەن، ئىمكانلار ئوخشاش سۇنۇلغان. مەسىلەن:

ئىمان ئاساسلىرى، ئىسلام ئەركانلىرى ھەر ئىككى تەرەپكە ئوخشاش يۈكلەنگەن. سەپەر ئۈستىدە، كېسەللىك ھالەتتە روزىنى كېيىن تۇتۇش رۇخسەتى، نامازنى ئادا قىلىشتا بەزى شارائىتقا قاراپ تۇغدۇرۇلغان (يەنى قانداق بولالمىغانلارنىڭ تەيەممۇم قىلىپ، ئولتۇرۇپ ياكى يېتىپ ناماز ئوقۇشى... قاتارلىق رۇخسەتلەرگە ئوخشاش ئاسانچىلىقلار بېرىلگەن). ھەر ئىككى جىنس ئوخشاش ئىنسانىي ئالاھىدىلىك بىلەن يارىتىلىپ، كائىناتتىكى نازۇنپەتلىر ھەر ئىككىسى ئۈچۈن ئوخشاش مۇساپىدە قويۇلغان.

ئىككى جىنسىنىڭ پەرقلىق تەرەپلىرىگە قاراپ ئۇلارغا يۈكلەنگەن بەزى ۋەزىپىلەرنىڭ شەكلى پەرقلىق بولغان. جۈملىدىن: ئەر - خوتۇنلۇق تۇرمۇشتا ھەر جىنسىنىڭ پەرقلىق ئالاھىدىلىكلىرى دىققەتكە ئېلىنىپ ۋەزىپە تەقسىم قىلىنغان. مەسىلەن: ئانىلارغا بالىلارنى ئېيتىش ۋەزىپىسى، ئاتىلارغا ئانىلارنىڭ ماددىي ئېھتىياجىنى قامداش ۋەزىپىسى يۈكلەنگەن. ئائىلىنى بېقىش ۋەزىپىسى ئەرلەرگە، ئائىلىنىڭ ئامانەتدارلىق ۋەزىپىسى ئاياللارغا يۈكلەنگەن.

پۈتۈن بۇ ۋەزىپىلەرنى تونۇپ لايىق رەۋىشتە ئادا قىلىش ئۈچۈن يېتەرلىك دەرىجىدە ئىلىم بولمىسا بولمايدۇ. ئاللاھ ئاتا قىلغان قابىلىيەتلەرنى توغرا ئىشلىتىپ، ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا

1 - ھۇجۇرات 13/49.

2 - شۇرا 40/42.

3 - كەھفى 46/18.

كەلتۈرۈش ئۈچۈن سەۋىيە بولمىسا بولمايدۇ. بۇ سەۋەبتىن دىنىمىز ھەر ئىككى جىنسىغا ئىلىم تەلەپ قىلىشنى پەرز، سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈشنى زۆرۈر قىلغان.

ئەھۋال مۇشۇنداق تۇرۇقلۇق جەمئىيەتتە قىز بالىنى ئوقۇتۇشقا ئۈنچە ئەھمىيەت بېرىلمىگەنلىكى، ھەتتا سەل قارالغانلىقى ئۈچۈن مەن بۇ يازمامدا قىز پەرزەنتلەرنى ئوقۇتۇشنىڭ مۇھىملىقىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا تىرىشمەن. قىزلارنى ئوقۇتۇپ ھەر ساھەدە ئىلىم ئەھلى قىلىپ يېتىشتۈرۈشنىڭ ئەھمىيىتىنى ئىلمىي بىر شەكىلدە ئوتتۇرىغا قويۇش ئۈچۈن مۇناسىۋەتلىك ئايەت ۋە ھەدىسلەرنىڭ نۇرى ئاستىدا ئالدى بىلەن ھەر ئىككى جىنسىنىڭ ئورتاق ئالاھىدىلىكى، ئورتاق ۋەزىپىسى، ئورتاق مەسئۇلىيىتى ۋە ئورتاق ئېھتىياجىنى ئوتتۇرىغا قويىمەن، ئاندىن قىزلارنى ئوقۇتۇشنىڭ ئەھمىيىتى ۋە پايدىلىرى ئۈستىدە توختىلىمەن.

تىرىشچانلىق بەندىدىن، مۇۋەپپەقىيەت ئالالاھىدىندۇر.

1 - ئىنسان ھۆرمەتلىك مەخلۇقتۇر

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ:

«وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا»

«شۈبھىسىزكى، بىز ئادەمنىڭ ئەۋلادىنى ھۆرمەتلىك قىلدۇق. ئۇلارنى قۇرۇقلۇقتا ۋە دېڭىزدا توشۇدۇق. ئۇلارغا پاك رىزىقلارنى ئاتا قىلدۇق. ئۇلارنى نۇرغۇن مەخلۇقاتىمىزدىن ئۈستۈن قىلدۇق» - ئىسرا 70/17.

ئاللاھ تائالا بۇ ئايەتتە ئەر-ئايال دەپ ئايرىماستىن ئادەم ئەۋلادى بولغان ئىنسانلارنى ھۆرمەتلىك قىلغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدۇ. بۇ ھۆرمەتنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى باشقا ئايەتلەردە بايان قىلدۇ. مۇناسىۋەتلىك بەزى ئايەتلەر مۇنداق:

«هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ»

«ئاللاھ شۇنداق زاتكى، زېمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى سىلەرنىڭ مەنپەئەتلىكلىرى ئۈچۈن ياراتتى، ئاندىن ئاسمانلارغا يۈزلىنىپ ئۇلارنى يەتتە ئاسمان قىلىپ مۇستەھكەم ئورۇنلاشتۇردى. ئۇ، ھەر نەرسىنى بىلگۈچىدۇر» - بەقەرە 29/2.

«اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ. وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»

«ئاللاھ شۇنداق زاتكى، سىلەرگە دېڭىزنى بويسۇندۇرۇپ بەردى. ئاللاھ بۇنى، ئۆزى بېكىتىپ قويغان قانۇنلار بويىچە دېڭىزدا كېمىلەرنىڭ يۈرۈشى ئۈچۈن، سىلەرنىڭ ئاللاھنىڭ پەزىلىدىن تەلەپ قىلىشىڭلار ئۈچۈن ۋە شۈكۈر قىلىشىڭلار ئۈچۈن قىلدى. ئاللاھ يەنە ئاسمانلاردىكى ۋە زېمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆز تەرىپىدىن بىر ئىنئام سۈپىتىدە سىلەرگە بويسۇندۇرۇپ بەردى. بۇنىڭدا تەپەككۈر قىلىدىغان قەۋم ئۈچۈن ھەقىقەتەن ئايەتلەر بار» - جاسىيە 12/45 - 13.

«وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»

«مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى ماڭا قۇللۇق قىلىشلىرى ئۈچۈنلا ياراتتىم» - زارىيات 56/51.

بۇ ئايەتلەر دالالەت قىلدۇكى، ئاللاھ تائالا بارلىق مەخلۇقاتلارنى ئىنساننىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن، ئىنساننى پەقەتلا ئۆزىگە (ئاللاھقا) قۇللۇق قىلىشى ئۈچۈن ياراتقان. مانا بۇ ئاللاھ تائالانىڭ ئىنسانغا قىلغان ھۆرمىتىدۇر.

تېخىمۇ ئوچۇق ئېيتقاندا ئاللاھ تائالا ئالدى بىلەن كائىناتتىن ئىبارەت بۇ مېھمانخاننى يارىتىپ ئۇنى بارلىق نازۇنپەتلەر بىلەن بېزىگەندىن كېيىن ئىنساندىن ئىبارەت مېھماننى ئۇ نازۇنپەتلەردىن پايدىلىنالايدىغان قابىلىيەتتە يارىتىپ، ئۇنى بۇ مېھمانخانغا باشلاپ، ئۇ نېمەتلەردىن بەھرىمەن بولۇشى ئۈچۈن «قېنى مەرھەمەت!» دېگەن. شۇنداقلا ئۇنى ئۆزىگە ئوخشاش مەخلۇققا، بەلكىم ئۆزىدىن تۆۋەن نەرسىلەرگە قۇللۇق قىلىپ مەزكۇر «ھۆرمەت» نى ئاياغ ئاستى قىلماسلىقى ئۈچۈن قايتا-قايتا ئاگاھلاندىرغان. ئەكسىچە ئۆزىگە (ئاللاھقا) قۇللۇق قىلىپ ئەركىنلىكنىڭ ئەڭ يۇقىرى سەۋىيەسىگە چىقىشقا بۇيرۇغان.

ئىنسان ئەنە شۇ ئىلاھى ئەمىر-پەرمانلارغا بويسۇنغاندىلا ئۆزىنىڭ ئىنسانلىق ئىززەت-ھۆرمىتىنى ساقلاپ ياشىيالايدۇ، شۇنداقلا ئىلاھىي ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ ئۇ دۇنيادىكى ئەبەدىي ھاياتنىڭ جەننەتتە باشلىنىپ، جەننەتتە داۋاملىشىشىنى كاپالەت ئاستىغا ئالغان بولىدۇ. مانا بۇ «ھۆرمەت» تە ئەر، ئايال پەرقى يوق.

2- ھۆرمىتنى ساقلاش ئىنسان قېلىشنىڭ شەرتىدۇر

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ:

«وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ»

«ئۆز ۋاقتىدا رەببىڭلار: ئەگەر شۈكۈر قىلساڭلار، سىلەرگە تېخىمۇ كۆپ بېرىمەن. ئەگەر تۈزكۈرلۈك قىلساڭلار، بىلىپ قويۇڭلاركى ئازابىم بەك قاتتىقتۇر!» دەپ جاكارلىغان ئىدى» - ئىبراھىم 7/14.

بۇ ئايەت يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان «ھۆرمەت» نى ساقلاش، داۋاملاشتۇرۇش ۋە تېخىمۇ كۆپ ھۆرمەت كۆرۈشنىڭ يولىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. بۇ يول مەزكۇر نېمەتلەرگە شۈكۈر قىلىشتىن ئىبارەتتۇر. «شۈكۈر» نىڭ مەنىسى شۈكۈر سۆزىنى تەلەپپۇز قىلىش ئەمەس، بەلكىم نېمەت بەرگۈچىنى تونۇش، سۆز ۋە ھەرىكىتى بىلەن مىننەتدار ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەش، نېمەتتىن نېمەت بەرگۈچى رازى بولىدىغان شەكىلدە بەھرىمەن بولۇش قاتارلىقلاردىن ئىبارەتتۇر.

ماقالىمىزنىڭ «ئىنسان ھۆرمەتلىك مەخلۇقتۇر» دېگەن بۆلۈمىدە زىكىر قىلىنغان ئايەتلەردىن ئېنىق بىلىنىدۇكى، ئىنساننىڭ نەزەرىيە جەھەتتىن ئۈچ، ئەمەلىيەت جەھەتتىن ئۈچ بولۇپ جەمى 6 ۋەزىپىسى بار:

ئا - نەزەرىيە جەھەتتىكى ئۈچ ۋەزىپىسى:

1 - ئۆزىنى تونۇش، 2 - كائىناتنى تونۇش، 3 - ئاللاھنى تونۇش.

ئە - ئەمەلىيەت جەھەتتىكى ئۈچ ۋەزىپىسى:

1 - توغرا يولدا مېڭىش ۋە ئۆزى بىر ئەزاسى بولغان ئىنسانىيەتنىڭ توغرا يولدا مېڭىشىغا ھەسسە قوشۇش، 2 - كائىناتتىكى نازۇنپەتلەردىن توغرا شەكىلدە پايدىلىنىش، ئۆزىنىڭ ۋە پۈتكۈل ئىنسانىيەتنىڭ كائىناتتىكى نەرسىلەرگە زىيان يەتكۈزمەستىن ئۇلاردىن رۇخسەت قىلىنغان دائىرە ئىچىدە پايدىلىنىشىغا يول ئېچىش خىزمىتىگە بىر كىشىلىك ھەسسە قوشۇش، 3 - ئاللاھقا

لايىق رەۋىشتە قۇللۇق قىلىش، ئۆزىنىڭ ۋە بارلىق ئىنسانىيەتنىڭ ئاللاھقا قۇللۇق قىلىش شارائىتىنى يارىتىشقا تىرىشىش. مانا بۇ ئالتە تۈرلۈك ۋەزىپىنى ئادا قىلغانلىقى يۇقىرىدىكى نېمەتلەرگە شۈكۈر ئېيتقانلىقى بولىدۇ.

3- ۋەزىپىنى تونۇش ۋە ئادا قىلىش ئۈچۈن ئىلىم شەرت

ئىنسان بۇ دۇنياغا بىكار يارىتىلغان، ئەكسىچە ئۇ قۇللۇق ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن يارىتىلغان. ئۇ ۋەزىپىنى تونۇش ۋە لايىق رەۋىشتە ئادا قىلىش ئۈچۈن كېرەكلىك دەرىجىدە ئىلىم بولمىسا بولمايدۇ. ئەھۋال مۇشۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن ئاللاھ تائالا تۇنجى نازىل قىلغان ۋەھىيىسىنى «ئوقۇ!» بىلەن باشلىغان، شۇنداقلا ئۇ ۋەھىيىدە پۈتۈن ئىلىم-پەنلەرنى ئوقۇشقا، ئۆگىنىشكە، ۋە قانات يايدۇرۇشقا بۇيرۇغان. ئۇ ۋەھىيى (تەرجىمىسى) مۇنداق:

«ياراتقان رەببىڭنىڭ ئىسمى بىلەن ئوقۇ! ئۇ ئىنساننى يېپىشقاق بىر قاندىن ياراتتى. ئوقۇ! رەببىڭ ئەڭ سېخىدۇر. ئۇ شۇنداق زاتكى، قەلەم بىلەن ئۆگەتتى، ئىنسانغا ئۇنىڭ بىلىمىگىنىنى ئۆگەتتى» - ئەلەق 1/96 - 5.

ئاللاھ تائالا بۇ ۋەھىيىسىدە پۈتكۈل ئىلىملەرنى ئوقۇشقا ۋە بارلىق ھۈنەرلەرنى ئۆگىنىشكە بۇيرۇغان. مەن بۇنى «ئىلىم ھەقىقىي يېتەكچىدۇر» دېگەن ماقالىدە تەپسىلىي ئوتتۇرىغا قويدۇم. بۇ ماقالىدە ئۇنى تەكرارلىمايمەن. ئەكسىچە بۇ يەردە باشقا ئايەت ۋە ھەدىسلەرنىڭ نۇرى ئاستىدا سۆزۈمنى داۋاملاشتۇرمامەن. شۇنىڭ ئۈچۈن ئاللاھ تائالانىڭ مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا تۇنجى نازىل قىلغان ئەنە شۇ ۋەھىيى ھەققىدىكى ئىزاھلىرىمنى بىلمەكچى بولغانلار مەزكۇر ماقالىمىنى ئوقۇپ باققايلار. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ:

«قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»

«...ئى مۇھەممەد! ئېيتقىنكى: (بىلىدىغانلار بىلەن بىلمەيدىغانلار ئوخشاش بولامدۇ؟) بۇنى پەقەت ساغلام ئەقىل ئىگىلىرى چۈشىنىدۇ» - زۇمەر 9/39.

دېمەككى، ئىسلام دىنى ئىلىم ئىزدەشنى ئەر-ئايال ھەر مۇسۇلمانغا پەرز قىلغان، بەلكىدە جەننەت يولىنىڭ ئىلىم تەلەپ قىلىش ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويغان. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «ئىلىم تەلەپ قىلىش ئەر-ئايال پۈتكۈل مۇسۇلمانغا پەرزدۇر»⁴، «كىم ئىلىم تەلەپ قىلىش يولىغا كىرىدىكەن، ئاللاھ ئۇنىڭغا جەننەتنىڭ يولىنى ئاسانلاشتۇرىدۇ»⁵.

4- ئىلىم تەلەپ قىلىشنىڭ پەزىلىتىدە قىز، ئوغۇل پەرقى يوق

يۇقىرىدىكى ئايەت-ھەدىسلەردە بولمىسۇن. مۇناسىۋەتلىك باشقا ئايەت-ھەدىسلەردە بولمىسۇن ئىلىم ئوقۇشقا تەشۋىق قىلىدىغان، ئىلىم ئوقۇشقا ئەمىر قىلىدىغان، ئىلىم ئوقۇشنى پەرز قىلىدىغان ھېچبىر ئايەتتە ياكى ھېچبىر ھەدىستە قىز-ئوغۇل پەرقى يوقتۇر. چۈنكى يۇقىرىدىكى ۋەزىپىلەرنى تونۇش ۋە ئادا قىلىش ئەر-ئايال ئايرىماستىن پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە پەرزدۇر.

مانا بۇ نۇقتىدىن ئېيتقاندا ئوغۇل بالىلارنى ئوقۇتۇش قانچىلىك مۇھىم بولسا قىز بالىلارنى ئوقۇتۇشۇمۇ شۇنچىلىك مۇھىمدۇر، ھەتتا تېخىمۇ مۇھىمدۇر. چۈنكى قىزلار ئائىلە قۇرىدۇ. ئائىلە

⁴ - بۇخارى رىۋايەت قىلغان.

⁵ - ئەبۇ داۋۇد ۋە تىرمىزىلەر رىۋايەت قىلغان.

باللارنىڭ ئېتىدائىي مەكتىپى ھېسابلىنىدۇ. ئائىلە قۇرغان قىزلار ئانا نامزاتىدۇر. ئانىلار باللارنىڭ تۇنجى ئۇستازى، دەسلەپكى تەربىيەچىسى ۋە ئاۋۋالقى يېتەكچىسى بولىدۇ. ئانىلارنىڭ پەرزەنتلىرىنى سۈپەتلىك، ياراملىق ئەۋلاد قىلىپ يېتىشتۈرۈش ئۈچۈن يېتەكچىلىك دەرىجىدە ئىلىملىك بولۇشلىرى شەرتتۇر. باشقىچە قىلىپ ئېيتقاندا بىر قىزنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۈچۈن «سالام پەرزەنت»، يولدىشى ئۈچۈن «ۋاپادار جورا»، بالىلىرى ئۈچۈن «مېھرىبان ئانا ۋە ياخشى ئۇستاز»، جەمئىيىتى ئۈچۈن «ئوبدان ئايال» بولۇشنىڭ بىردىنبىر يولى ئۇنىڭ ھەر جەھەتتىن ئىلىملىك بولۇشىدۇر، خالاس.

5- قىزلارنى ئوقۇتۇشنىڭ ئەھمىيىتى ۋە بىر قىسىم پايدىلىرى

يۇقىرىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغاندەك قىز بالىنى ئوقۇتۇشنىڭ ئەھمىيىتى چوڭ، پايدىلىرى كۆپتۇر. ئۇلارنىڭ بىر قىسمى مۇنداق:

1- ئىلىملىك ئايال كۈندىلىك ھاياتىدا خۇشال، ئائىلىسى بەختلىك، ئاتا-ئانا ۋە ئۇرۇق-تۇغقانلىرى خاتىرجەم ياشايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن قىزلارنى ئوقۇتۇپ كەلگۈسىنىڭ «ئىلىملىك ئايال» لىرى قىلىش كېرەك.

2- ئىلىملىك ئايالنىڭ بالىلىرى ھاياتىدا يولۇقىدىغان ئەگرى-توقايلىقلاردا تېڭىرقىمايدىغان بولۇپ يېتىشىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن قىزلارنى ئوقۇتۇپ كەلگۈسىنىڭ «ئىلىملىك ئانا» لىرى قىلىش لازىم.

3- قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنىڭغا شەرەپلىك ياشاش يولىنى ئۆگەتكەنلىكتۇر، ئۇنى دىنى جەھەتتىن خەدىچە، ئائىشە ۋە فاتىمە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنە ئانىلىرىمىزنىڭ يولىغا، مىللىي جەھەتتىن ئاماننىساخان ۋە نۇزۇگۇمىلارنىڭ يولىغا باشلىغانلىقتۇر.

4- قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنى دىنى جەھەتتىن بىدئەت ۋە خۇراپاتتىن، دۇنيالىق جەھەتتىن پېقىرلىق ۋە موھتاجلىقتىن ساقلاپ قالغانلىقتۇر.

5- قىز بالىنى ئوقۇتۇش كەلگۈسىنىڭ ئۈمىدى بولغان ئۆسمۈرلەرنىڭ «ياخشى ئىنسان»، «ياراملىق ئۇيغۇر»، «تەقۋادار مۇسۇلمان» بولۇپ يېتىشى ئۈچۈن ئەڭ چوڭ مەبلەغ سالغانلىقتۇر.

6- قىز بالىنى ئوقۇتۇش دىنى تەۋرۈكلىرىمىزنىڭ ۋە مىللىي ئەنئەنىلىرىمىزنىڭ ساقلىنىپ قىلىشىغا غەيرەت قىلغانلىقتۇر.

7- قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنى توغرا دۇنيا قاراش ئۈستىدە تۇرغۇزغانلىقتۇر، ئۇنىڭغا كىشىلىك ۋە كىملىك قازاندۇرغانلىقتۇر، قىسقىسى ئۇنى ھاياۋانىيەت زېمىنىغا چۈشۈپ كەتمەستىن ئىنسانىيەت ئاسمىنىدا تۇرۇپ، شۇ يەردە شەرەپ ۋە ھۆرمەت بىلەن ياشاشقا تەييارلىغانلىقتۇر.

8- قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنىڭغا بىز ئاتا-ئانىمىزدىن مىراس ئالغان ئىپپەت-نومۇس، شەرم-ھايا، غۇرۇر-ۋىجدان قاتارلىق ئالىي خىسلىەتلەرنى مىراس قالدۇرغانلىقتۇر.

9- قىز بالىنى ئوقۇتۇش كەلگۈسى جەمئىيەتتە ئەرلەرنىڭ ئۆز ساھەسىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىغا تەييارلىق قىلغانلىقتۇر. چۈنكى «ھەر مۇۋەپپەقىيەت قازانغان ئەرنىڭ يېنىدا بىر پىداكار ئايال بولىدۇ». بۇ «نامسىز قەھرىمان» ئۇ ئەرنىڭ ئانىسى ياكى ئايالى ۋە ياكى ئاچا-سىڭلىسىدۇر.

10 - قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنى مەنئى جەھەتتىن تەربىيىلىگەنلىك، شۇنداقلا ئۇنى ئاتا قىلغان ئاللاھقا شۈكۈر ئېيتقانلىقتۇر.

11 - قىز بالىنى ئوقۇتۇش ئۇنىڭغا لايىق رەۋىشتە ئاتا - ئانىلىق قىلغانلىقتۇر.

ئاللاھ تەۋھىق بەرگەي!!!